

forslagets enkelte bestemmelser, tilføjes, at der gør sig en række specielle forhold gældende for seminarier med anden tilknyttet undervisning, herunder øvelsesskoler, hvor undervisningen foreslås gjort vederlagsfri, således at elevernes hjemstedskommuner betaler en afgift for undervisningen, jfr. i det hele bemærkningerne til § 3.

Loven foreslås sat i kraft den 1. april 1970, og det er hensigten gennem en forhøjelse af bevillingen til nedbringelse af undervisningsafgifterne med virkning fra 1. august 1969 at gøre undervisningen for de studerende på de private seminarier væsentlig billigere.

Økonomiske konsekvenser.

Efter de gældende regler godkender ministeriet ikke de private seminariers budgetter, og af regnskaberne modtages kun den del, der vedrører lærerlønningerne.

Ministeriet har derfor anmodet de private seminarier om at indsende deres budgetter for tilskudsåret 1. august 1969—31. juli 1970, således at det har været muligt at foretage beregninger over omkostningerne ved den foreslåede ordning.

Driftsudgifterne anslås for de enkelte seminariegrupper for det pågældende tidsrum til at udgøre nedenstående beløb; der er her set bort fra de udgifter, som vedrører uddannelse til højere forberedelseseksamen:

Lærerseminarierne.....	100.000.000 kr.
Husholdningsseminarierne.....	3.600.000 -
Børnehave- og fritidsseminarierne.....	15.000.000 -
I alt... ..	<u>118.600.000 kr.</u>

Ud over driftsudgifterne har de private seminarier en kortfristet gæld, først og fremmest kassekreditter, som må søges afviklet i forbindelse med overgangen til en ny ordning. Denne gældspost androg ifølge seminariernes status pr. 31. juli 1968 ca. 7 mill. kr.

Ved udarbejdelsen af treårs budgetoverslagene for finansårene 1970-71, 1971-72 og 1972-73, som hviler på de nu gældende tilskudsregler, og hvor man har medtaget udgifter til nedbringelse af studieafgifterne, er der for de tre finansår regnet med udgifter til de private seminariers drift på henholdsvis 93.200.000 kr., 96.800.000 kr. og 98.800.000 kr.

Statens anlægsudgifter vil forøges som følge af, at de private seminarier efter forslaget ikke for fremtiden skal skaffe en egenkapital svarende til en sjettedel af udgifterne ved udvidelse m. v. Ydes statslån op til 100 pct. — efter kreditforeningslån

o. lign. — vil statslånene stige fra normalt 50 pct til 66 $\frac{2}{3}$ pct. af værdien, når kravet om egenkapital bortfalder. Der er for finansåret 1970-71 beregnet anvendt ca. 14 mill. kr. til lån til de private seminarier, og dette beløb må derfor påregnes forøget med ca. 5 mill. kr.

Den foreslåede ordning vil i en overgangsperiode og — i et noget mindre omfang — på længere sigt medføre en forøgelse af undervisningsministeriets administrationsudgifter.

Det vil være nødvendigt i forbindelse med den opgørelse af aktiver og passiver, som vil blive et led i gennemførelsen af den foreslåede ordning, at tage et forbehold over for de private seminarier med hensyn til deres gæld, idet der i givet fald vil kunne blive tale om, at den enten må betales af deres eventuelle formuer eller ved, at seminarierne — mod at staten afholder udgifterne — indrømmer staten panteret i seminariernes ejendom.

Som foran nævnt er det hensigten at søge tilskuddet til nedbringelse af studieafgiften for tiden 1. august 1969 til 31. marts 1970 forøget for derved at bringe de studerende en væsentlig lettelse.

Den vederlagsfri undervisning på de private seminariers øvelsesskoler vil medføre, at elevernes hjemstedskommuner vil komme til at betale i alt ca. 4,8 mill. kr. i undervisningsafgifter, opgjort efter de gældende tilskud til folkeskolens lærerlønninger.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Efter de gældende regler kan de private seminarier ikke opnå ret til at undervise uden undervisningsministerens godkendelse, og det er derfor en forudsætning for statens dækning af udgifterne, at godkendelse foreligger. Med hensyn til kravet om, at seminarierne skal være selvejende institutioner, henvises til de almindelige bemærkninger.

Endelig anser man det for en selvfølge, at undervisningsministeren kan give de nødvendige forskrifter både om undervisningen og de økonomiske forhold. Det er en forudsætning, at ledere og lærere på samme måde som nu lønnes efter tilsvarende regler som i statens tjeneste.

I forbindelse med statens overtagelse af seminariernes driftsudgifter vil der foruden at overtage aflønningen af lærerpersonalet blive tale om at overtage aflønningen af andet personale, for hvilket der kan være aftalt aflønning efter andre regler end de, der gælder for statsansatte. Der vil blive søgt finansiel dækning med henblik på de fornødne